

Nedeľa 18. týždňa v Cezročnom období (cyklus B)

Rozjímanie na nedeľu 18.
týždňa v Cezročnom období
(cyklus B). Navrhované témy
sú: Eucharistia uspokojuje náš
hlad po Bohu; jedlo, ktoré nás
robí podobnými Ježišovi;
objavovanie gest liturgie.

04.08.2024

JEŽIŠ predstavuje a anticipuje
pravdu o Eucharistii v reči o chlebe
života. Ako rozpráva evanjelium

svätej Omše, niektorí z poslucháčov pripomenuli Pánovi, ako sa Mojžiš počas exodu prihováral Bohu a z neba padal chlieb – manna (porov. Ex 16, 2-4.12-15). Kristus použil túto narážku, aby im hovoril o novej manne, o Božom chlebe, ktorý je jeden – a je to *niekto* –, kto zostupuje z neba a dáva svetú život. Učeníci potom prosili Pána: „Vždy nám dávaj taký chlieb“ (Jn 6, 34). Skutočne pociťovali hlad, ktorý nebol fyzický, ale „zásadnejší hlad, ktorý sa nedá nasýtiť obyčajným jedlom. Je to hlad po živote, hlad po večnosti. Znamenie manny bolo ohlásením Kristovej udalosti, ktorý uspokojí hlad človeka po večnosti tým, že sa sám stane *živým chlebom*, ktorý *dáva život svetú*. Tí, čo Ježiša počúvajú, ho žiadajú, aby naplnil to, čo ohlasovalo znamenie manny, možno bez toho, aby si uvedomovali rozsah svojej žiadosti“^[1].

Ak je táto žiadosť odvážna, Ježišova odpoveď je ešte oslnivejšia a novátorskejšia: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6, 35). Ako hovorí svätý Josemaría: „ Toto je Dobrá zvesť. Zvesť nová, *novina*, pretože nám hovorí o takej nesmiernej láske, o akej sme predtým ani len netušili. Zvesť *dobrá*, lebo niet nič lepšieho, než je dôverné zjednotenie sa s Bohom, s Dobrom nad všetky dobré. Je to *Dobrá zvesť*, lebo istým spôsobom, ktorý nie je možné ani opísať, je pre nás závdavkom večného života“^[2].

S Eucharistiou sa deje niečo podobné, ako keď sa do niekoho zamilujeme. Máme túžbu byť s druhým človekom a poznať ho. Každé stretnutie nás napĺňa a zároveň sa nám zdá nedostatočné. Ak je láska autentická, príde čas, keď nám nebude stačiť z času na čas sa s

danou osobou stretnúť: budeme s ňou chcieť zdieľať celý svoj život. Sväté prijímanie nasýti náš hlad po Bohu a zároveň v nás prebudí túžbu nielen častejšie ho prijímať, ale aj kontemplovať ho tvárou v tvár vo večnom živote. Eucharistický chlieb je pre nás nevyhnutný, aby sme k tomuto cieľu kráčali ďalej, tak ako Izraeliti kráčali púšťou k zaslúbenej zemi. Takto nás Ježiš – aj prostredníctvom eucharistického chleba – priťahuje k sebe, k plnosti neba.

V DRUHOM ČÍTANÍ svätej Omše svätý Pavol vyzýva obyvateľov Efezu: „Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ťaží za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený

podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti“ (Ef 4, 22-24). Radi by sme sa riadili touto apoštolovou výzvou, ale niekedy zisťujeme, že nám chýbajú konkrétne usmernenia na jej realizáciu. Možno sme si kládli otázku, ako svojho času Zachej (porov. Jn 3, 4), ako sa znovuzrodiť, akou cestou sa vydať, aby sme dosiahli vytúženú vnútornú obnovu. A konkrétny návrh nachádzame práve vo svätej Omši: „Možno sme si niekedy položili otázku, ako sa môžeme Bohu odvdáčiť za toľkú lásku; možno sme aj zatúžili dostať jasne definovaný program kresťanského života. Riešenie je jednoduché a prístupné všetkým veriacim: s láskou sa zúčastňovať na svätej Omši a naučiť sa v nej stykať s Bohom, pretože v tejto obete je obsiahnuté všetko, čo od nás Pán očakáva“^[3].

Pri obrade kňazskej vysviacky biskup vkladá do rúk vysvätených paténu a

kalich a hovorí im: „Dobre si uvedom, čo budeš robiť, napodobňuj to, čo budeš mať v rukách, a celý svoj život formuj podľa tajomstva Pánovho kríža“^[4]. Chlieb života nás postupne pripodobňuje samotnému Bohu: prežívaním Eucharistie napodobňujeme a vtlačáme do seba to, čo jeme. Ľudské jedlo je asimilované organizmom, stáva sa súčasťou osoby, ktorá ho konzumuje, ktorá ho metabolizuje; paradoxne, s chlebom života sa deje opak: sme to my, kto sa asimiluje s tým, ktorý zostúpil z neba.

Reálna prítomnosť Ježiša v eucharistických druhoch vyjadruje jeho lásku k nám; odráža jeho odhodlanie zostať nám nablízku, v našom dosahu, akoby potreboval ľudskú spoločnosť. Preto je Eucharistia „jednou z najcennejších vecí, ktoré môže mať Cirkev na svojej ceste dejinami. To vysvetľuje starostlivú pozornosť, ktorú vždy

venovala eucharistickému
tajomstvu“^[5]. Starostlivosť a
pozornosť, ktorú si želáme, aby sa
stala našou vlastnou, a nech sa táto
starostlivosť a pozornosť každým
dňom prehlbujú.

„ČO SME POČULI a poznali a čo nám
rozprávali naši otcovia, nezatajíme
pred ich synmi; ďalším pokoleniam
vyrozprávame“ (Ž 77, 3-4). Toto
zvolanie žalmistu vyjadruje túžbu
verne odovzdávať iným dielo spásy,
Božie poklady. Veľmi dobre vieme, že
Eucharistia nám v istom zmysle
nepatrí. Nie je naším dielom, ale
dielom Trojice. Preto sa ju snažíme
verne strážiť, privádzať k nej tých,
ktorých nám Boh postaví do cesty,
pretože Eucharistia má veľký
evanjelizačný potenciál. A logicky
môžeme verne strážiť a šíriť len to, čo
poznáme a milujeme. Jedným zo

spôsobov, ako prehĺbiť lásku k Eucharistii, je liturgia Cirkvi, „veľká vychovávateľka v prvenstve viery a milosti“^[6].

Je možné, že niekedy sú pre nás liturgické obrady a gestá trochu nezrozumiteľné; môžeme potom dospieť k tomu, že ich odmietneme alebo im nebudeme pripisovať veľký význam ako súboru vecí, ktoré sa jednoducho vykonávajú. Vždy sa však môžeme pokúsiť postupne kalibrovať to, čo nám ukazujú, bez toho, aby sme si mysleli, že sú to jednoducho bezvýznamné úkony. V skutočnosti sú tieto gestá „vyjadrením Kristových citov, ktoré dozrievali po stáročia, a učia nás mať rovnaké city ako on; tým, že prispôsobujeme svoju myseľ jeho slovám, pozdvihujeme svoje srdce k Pánovi“^[7]. Napríklad bozk na oltár, ktorý dáva kňaz pri príchode do presbytéria, je výrazom úcty. „S horlivosťou pristupujem k oltáru“,

povedal svätý Josemaría, „a namiesto toho, aby som naň položil ruky, s láskou ho objímam a bozkávam ako zamilovaný, čo aj som: zamilovaný! Keby som nebol, bol by som v ťažkostiach!“ Podobne aj gesto biblického pôvodu bitia sa do prs pri kajúcom akte fyzicky sprevádza našu ústnu prosbu o odpustenie. „Bili ste sa do prs, keď ste počuli *Vyznávam*“, povedal svätý Augustín. „Čo teraz znamená biť sa do prs, ak nie obviňovať to, čo je v prsiach, a týmto viditeľným úderom trestať neviditeľné hriechy?“^[8].

„Liturgia neoslavuje Boha preto, že by sme mohli niečo pridať ku kráse neprístupného svetla, v ktorom prebýva (porov. 1 Tim 6, 16), alebo k dokonalosti anjelského spevu, ktorý večne znie v nebeských príbytkoch. Liturgia vzdáva Bohu slávu, pretože nám tu na zemi umožňuje vidieť Boha pri slávení tajomstiev a v tomto pohľade čerpať život z jeho Veľkej

noci: my, ktorí sme boli pre hriechy mŕtvi, milosťou sme znovu ožili s Kristom (porov. Ef 2, 5), a stali sme sa Božou slávou“^[9]. Môžeme prosiť Pannu Máriu, aby nám pomohla prehĺbiť naše chápanie liturgie Cirkvi. Takto v nás môže rásť citlivosť, ktorá nám umožní rozpoznať jej Syna pri slávení Eucharistie a aj počas dňa.

.....

^[1] Svätý Ján Pavol II, *Homília*, 31-V-1997.

^[2] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 152.

^[3] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 88.

^[4] *Rímsky pontifikál*, Rituál kňazskej vysviacky, č. 153.

[5] Svätý Ján Pavol II, *Ecclesia de eucaristia*, bod 9.

[6] Benedikt XVI, *Príhovor*, 6-5-2011.

[7] Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí, Instr. *Redemptionis sacramentum*, 25-III-2004, bod 5.

[8] Svätý Augustín, Kázeň 67, 1 v *Obras completas de S. Agustín*, BAC 10, Madrid 1983, s. 267.

[9] František, *Desiderio desideravi*, bod 43.

.....